

การพัฒนามาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรสของคู่สมรส

DEVELOPING OF THE MARITAL SUCCESS SCALES FOR COUPLE

วรรษญา คงปรีชา^{1*}, เพ็ญนภา กุลนภาดล², ดลดาว วงศ์ธีระธรรม³

Waranya Kongprecha^{1*}, Pennapha Koolnaphadol², Doldao Wongtheerathorn³

¹นิสิตปริญญาเอก สาขาจิตวิทยาการปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

^{2,3}ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

¹Student (Ph.D.) Counseling Psychology, Faculty of Education, Burapha University, Thailand

^{2,3}Department of Research and Applied Psychology, Faculty of Education, Burapha University, Thailand

*Corresponding Author, E-mail : waranya.kpc@gmail.com

Received: August 22, 2023; Revised: September 4, 2023; Accepted: September 18, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนามาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรส และศึกษาความสำเร็จในชีวิตสมรสของคู่สมรสในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนามาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรส 2) ศึกษาระดับความสำเร็จในชีวิตสมรสของคู่สมรส กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ชายหรือหญิงที่จดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมาย ใช้ชีวิตสมรสรวมกันมากกว่า 1 ปีขึ้นไป มีสัญชาติไทย ที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 600 คน ที่ได้จากการสุ่มหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ มาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรส มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับที่ .893 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการวิจัยพบว่า พบว่า องค์ประกอบของความสำเร็จในชีวิตสมรส ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ความมั่นคงในชีวิตสมรส (Marital Stability) 2) ความพึงพอใจในชีวิตสมรส (Marital Satisfaction) ผลการพัฒนามาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรส ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน อันดับที่ 2 (Secondary Confirm Factor Analysis) พบว่า แบบจำลองสมการโครงสร้างองค์ประกอบความสำเร็จในชีวิตสมรส มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่า $\chi^2 = 503.75$, $df = 282$, $p\text{-value} = .00000$, $\chi^2 / df = 1.78$, $RMSEA = .046$, $RMR = .048$, $SRMR = .046$, $CFI = .91$, $GFI = .93$, $AGFI = .91$, $CN = 363.13$ และภาพรวมผลการศึกษาระดับของความสำเร็จในชีวิตสมรสมีค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรสของคู่สมรสในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความมั่นคงในชีวิตสมรส อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ด้านความพึงพอใจในชีวิตสมรส อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12

คำสำคัญ: คู่สมรส, ความสำเร็จ, มาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรส

ABSTRACT

The research was to develop a measure of marital success. and study the marital success of married couples in the Eastern region. this study aimed to 1) developing of the marital success scales 2) study the level of marital success. The sample group was married couples who were legally married. The samples group were 600 people from the Eastern of Thailand, who was male or female who were legally married and have been married for more than 1 year. The sample using multi-stage sampling. The research tools used were the Marital Success Scale had an overall reliability of .893. The statistical methods used to analyze the research data were mean, standard deviation, confirm Factor Analysis. The results showed that Elements of Marriage Success. The results showed that marital success consisted of 2 elements; Marital Stability, Marital Satisfaction. The developed model can explain marital success with empirical data; $\chi^2 = 503.75$, $df = 282$, $p\text{-value} = .00000$, $\chi^2 / df = 1.78$, $RMSEA = .046$, $RMR = .048$, $SRMR = .046$, $CFI = .91$, $GFI = .93$, $AGFI = .91$, $CN = 363.13$. And overall, the results of the study show the level of marital success, with the mean scores on the marital success scale of married couples in the Eastern region. is at a moderate level The average value was 4.12 and when considering each aspect, it was found that stability in marriage is at a moderate level The average value was 4.11 in terms of satisfaction with marital life. is at a moderate level has an average of 4.12

Keywords: Couple Marital; Success; The Marital Success Scales

บทนำ

การแต่งงานเป็นเป้าหมายหลักที่สำคัญของคู่รักหลายคน แต่นอกเหนือจากการแต่งงาน คู่สมรสทุกคนมีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส มีความรักต่อกัน พึงพอใจซึ่งกันและกัน มีความคาดหวังให้ชีวิตสมรสประสบความสำเร็จมีความสุข เข้าใจกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สามารถร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ภายในชีวิตครอบครัวของทั้งคู่ได้ การประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสจึงเป็นสิ่งที่ชายและหญิงคาดหวังให้เกิดขึ้นกับตนเอง แต่การที่คนสองคนจะประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสได้นั้นไม่ได้อยู่ที่การใช้ชีวิตร่วมกันเพียงอย่างเดียว แต่ทั้งคู่จำเป็นต้องอาศัยการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสของตนเอง มีความมั่นคงต่อคู่ครองของตน มีการวางเป้าหมายในชีวิตคู่ร่วมกัน และมีการปรับตัวเข้าหากันอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ กรรณิการ์ มีสวัสดิ์ (2562, น. 36 - 49) ที่กล่าวว่า การเริ่มต้นของชีวิตคู่ คือการเริ่มต้นสร้างครอบครัว เป็นการเริ่มต้นจากความรัก ความห่วงใย ใส่ใจกันและกัน จนถึงขั้นการตัดสินใจแต่งงานกันเพื่อใช้ชีวิตสมรสร่วมกันของคนสองคน ที่มาจากความแตกต่างทั้งการใช้ชีวิต การเลี้ยงดู วัฒนธรรมของแต่ละครอบครัว ต้องมีการปรับตัวเพื่อให้การใช้ชีวิตเป็นไปอย่างราบรื่น มีความสุข เข้าใจกันและกัน

คู่สมรสบางคนอาจพบเจอสถานการณ์ที่แตกต่างกันออกไป บางคนอาจต้องเจอกับภาวะความกดดันในการเริ่มต้นทำงานใหม่ สถานที่ใหม่ สภาพแวดล้อมใหม่ และอาจต้องแบกรับภาระหน้าที่ในการหาเลี้ยงครอบครัว พ่อแม่ ญาติพี่น้องเพียงลำพังด้วยความกดดันและภาระความรับผิดชอบเหล่านี้ ส่งผลให้บางคนสมรสต้องทำงานอย่างหนัก ทำให้บางครั้งก็ไม่มีเวลาให้คู่สมรสของตน คู่สมรสบางคนก็ไม่ได้อยู่ด้วยกัน บางคนให้ความสำคัญกับหน้าที่การงาน เพื่อนพ้องมากกว่าคู่สมรส บางคนติดสมาร์ทโฟน การใช้เครือข่ายแอปพลิเคชันยอดฮิต และสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ที่มากเกินไป ทำให้ขาดการใช้เวลาที่มีคุณภาพร่วมกันกับคู่สมรสของตน ขาดการเอาใจใส่ดูแลกัน ให้ความรัก ความผูกพัน การให้เกียรติซึ่งกันและกันลดลง การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกันลดลง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็เป็นเหตุสำคัญที่ทำให้ความสัมพันธ์ของคู่สมรสแยลง หรือคู่สมรสที่ใช้ชีวิตอยู่กินร่วมกันเป็นระยะเวลา

อย่างน้อย 1 ปี ขึ้นไป มีบุตรร่วมกัน ทำให้เห็นธรรมชาติลักษณะนิสัยที่แท้จริงของแต่ละคน (รพีพงศ์ ยังวราสวัสดิ์, 2558, น. 130 - 145) สอดคล้องกับ Fowers and Olson (1986 : 403 - 405) ได้กล่าวว่า การสมรสกันของคู่สมรสในช่วงปีแรกเป็นปีที่สำคัญ ถ้าคู่สมรสไม่สามารถปรับตัวประคองชีวิตสมรสช่วงปีแรกให้ดี อาจทำให้เป็นสัญญาณบอกเหตุแห่งความล้มเหลวของชีวิตคู่

จากสถิติการหย่าร้างจากการรายงานสถิติของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ปี 2563 - 2565 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่ามีอัตราการหย่าร้างเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปี 2563 มีอัตราการหย่าร้าง 15,379 คู่ ปี 2564 มีอัตราการหย่าร้าง 15,196 คู่ ปี 2565 มีอัตราการหย่าร้าง 18,852 คู่ อัตราการหย่าร้างในปี 2565 เพิ่มขึ้นจากปี 2563 ร้อยละ 22.58 (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2565) ซึ่งอัตราการหย่าร้างดังกล่าว ย่อมบ่งชี้ให้เห็นถึงปัญหาการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันของคนสองคน ความพึงพอใจ ความมั่นคง และความสงบสุขในชีวิตสมรสที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัด สาเหตุของการหย่าร้างในปัจจุบันนี้ อาจเนื่องมาจากลักษณะของครอบครัวยุคใหม่ เป็นครอบครัวเดี่ยวคืออยู่กันเฉพาะสามี ภรรยา หรือพ่อแม่ลูก ทำให้มีความเปราะบาง และจากแรงกดดันภายนอก สภาพเศรษฐกิจผันผวน ค่านิยม วัฒนธรรมต่าง ๆ สามีภรรยาใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการทำงานนอกบ้าน อาจเกิดความเครียดทั้งจากหน้าที่การงาน สภาวะสังคมและเศรษฐกิจเช่นภาวะหนี้สินต่าง ๆ ทำให้ต้องทำงานหนักมากขึ้น ขณะเดียวกันความอดทนต่อปัญหาในครอบครัวอาจน้อยลงเนื่องจากทั้ง 2 ฝ่ายต่างมีงานทำ มีรายได้เป็นของตัวเอง สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ไม่ต้องพึ่งพาอีกฝ่าย ดังนั้นการทำให้คู่สมรสตระหนักถึงความสำคัญในชีวิตสมรสจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคู่สมรสทั้งในไทยและต่างประเทศ มีงานวิจัยที่ทำการศึกษาความสำเร็จในชีวิตสมรส โดย รพีพงศ์ ยังวราสวัสดิ์ (2558, น. 130-145) ได้ศึกษาความสำเร็จในชีวิตสมรสกับคู่สมรสในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) ความรักความผูกพัน 2) การให้เกียรติซึ่งกันและกัน 3) การสื่อสารทางบวก 4) การสนับสนุนส่งเสริมกัน 5) การบริหารจัดการความขัดแย้ง 6) ความไว้วางใจ โดยการศึกษาที่ผ่านมาได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนามาตรวัดให้ทันสมัย รวมทั้งหาวิธีการช่วยเหลือโดยตรงเป้าหมายมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ค้นคว้าทบทวนวรรณกรรมเพิ่มเติมพบว่า Kimeto (2016) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความสำเร็จในชีวิตสมรส (Marital Success) ประกอบไปด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความพึงพอใจในชีวิตสมรส เป็นการที่คู่สมรสรับรู้ถึงความรัก ความผูกพันที่มีต่อกัน 2) ความมั่นคงในชีวิตสมรส คือการที่คู่สมรสไม่แยกทาง หย่าร้างกัน ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนามาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรสเพื่อศึกษาความสำเร็จในชีวิตสมรสของคู่สมรส ในบริบทของสังคมไทยได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากการวัดความสำเร็จในชีวิตสมรสในยุคสมัยที่มีเปลี่ยนแปลง ค่านิยม วัฒนธรรมต่าง ๆ ที่เข้ามาและมีผลต่อการเสริมสร้างความสำเร็จในชีวิตสมรส ยิ่งไปกว่านั้น การเสริมสร้างความสำเร็จในชีวิตสมรสเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นเนื่องจากจะช่วยลดอัตราการหย่าร้าง ลดปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากครอบครัวแตกแยก การที่คู่สมรสประสบความสำเร็จในชีวิตสมรส มีความพึงพอใจซึ่งกันและกัน มีความมั่นคงในชีวิตสมรส จะช่วยส่งเสริมให้คู่สมรสนั้นสร้างครอบครัวที่มีคุณภาพ สามารถเลี้ยงดูบุตรด้วยความรัก ความเข้าใจ และยังช่วยให้เด็กเติบโตมาในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีพัฒนาการที่เป็นไปตามวัย ไม่ได้รับผลกระทบจากการที่พ่อแม่ทะเลาะเบาะแว้งกันจนทำให้เด็กเก็บกดและเติบโตไปอย่างไม่มีคุณภาพ

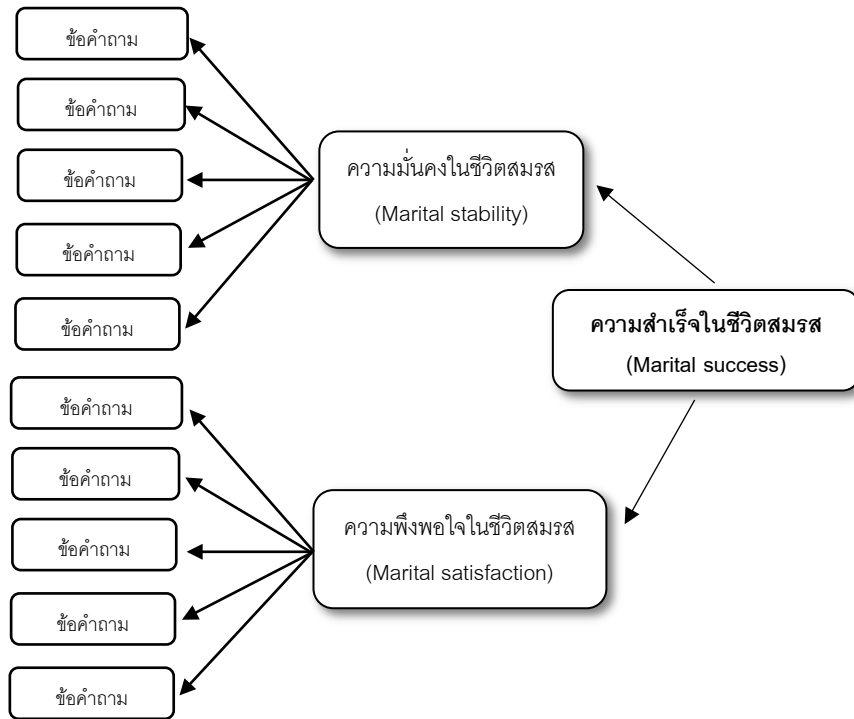
จากเหตุผลและความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนามาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรสตามแนวคิดของ Kimeto (2016) โดยผู้วิจัยจะพัฒนามาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรส และศึกษาระดับความสำเร็จในชีวิตสมรสของชายและหญิงที่สมรสแล้ว ที่อาศัยอยู่ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับคู่สมรสในการใช้ชีวิตสมรสร่วมกันอย่างราบรื่น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนามาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรสของคู่สมรส และเพื่อศึกษาระดับของความสำเร็จในชีวิตสมรสของคู่สมรสในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับเอกสาร แนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในชีวิตสมรส และพัฒนามาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรส ตามแนวคิดของ Kimeto (2016) ซึ่งประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก 1) ความมั่นคงในชีวิตสมรส (Marital Stability) 2) ความพึงพอใจในชีวิตสมรส (Marital Satisfaction) โดยมาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรสมีข้อคำถามในการวัดแต่ละองค์ประกอบจำนวน 13 ข้อคำถาม และมาตรวัดเป็นแบบมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

มาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรสของคู่สมรสมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ชายหรือหญิงที่จดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมาย และใช้ชีวิตสมรสร่วมกันมากกว่า 1 ปี ขึ้นไป มีสัญชาติไทย ที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวอย่าง คือ ชายหรือหญิงที่จดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมาย และใช้ชีวิตสมรสร่วมกันมากกว่า 1 ปี ขึ้นไป มีสัญชาติไทย อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ได้จากการคัดเลือกตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multiple-Stage Random Sampling) โดยคำนวณสัดส่วนตัวอย่างจากหลักการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันที่ว่าจำนวนตัวอย่างที่เหมาะสมควรมีจำนวน 10-20 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ (Schumacker & Lomax, 2010) โดยมีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 30 ตัวแปร ได้ตัวอย่างทั้งสิ้น 600 คน มีรายละเอียดขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยแบ่งประชากรทั้งหมดตามจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 7 จังหวัด ได้แก่ ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดชลบุรี จังหวัดตราด จังหวัดระยอง จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว

2. ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มจังหวัดโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีจับสลาก จากทั้งหมด 7 จังหวัดสุ่มได้จำนวนทั้งสิ้น 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี
3. ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดโควตา (Quota Sampling) ให้ได้สัดส่วนตัวอย่างที่เท่ากันได้จำนวนจังหวัดละ 150 คน โดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งของคู่สมรสเป็นผู้ตอบมาตรวัด รวมจำนวนทั้งสิ้น 600 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ความสำเร็จในชีวิตสมรสของคู่สมรส

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

มีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การทบทวนวรรณกรรม และพัฒนามาตรวัด
  - 1.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี จากงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวกับความสำเร็จในชีวิตสมรส
  - 1.2 ผู้วิจัยดำเนินการศึกษานำร่องเสมือนจริงโดยการตอบแบบสอบถามใน Google Form เกี่ยวกับบริบทปัจจัยต่าง ๆ ของความสำเร็จในชีวิตสมรส โดยผู้ให้ข้อมูลได้แก่ คู่สมรส ชายหรือหญิงที่แต่งงานแล้ว นักวิชาการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวน 30 คน ที่สมัครใจตอบแบบสอบถาม โดยการศึกษานำร่องไม่ใช่กลุ่มเดียวกับตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูล และข้อมูลที่ได้จะไม่ระบุหรือเชื่อมโยงไปถึงผู้ตอบคำถาม ผู้ตอบคำถามสามารถตอบได้อย่างอิสระ และใช้กระบวนการทางการวิจัยคุณภาพในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้รับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
  - 1.3 ดำเนินการพัฒนามาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรสของคู่สมรส โดยมาตรวัดที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดของ Kimeto (2016) เพื่อวัดความสำเร็จในชีวิตสมรสของคู่สมรส ประกอบไปด้วย 2 องค์ประกอบ ดังนี้
    - 1) ความมั่นคงในชีวิตสมรส (Marital Stability)
    - 2) ความพึงพอใจในชีวิตสมรส (Marital Satisfaction)
  - 1.4 หาความเที่ยงตรง (Validity) ของมาตรวัดฉบับที่สร้างเสร็จ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามในแต่ละด้านเป็นรายข้อ และให้คะแนนความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของมาตรวัดที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) โดยทุกข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป จากนั้น ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยปรับข้อความในบางข้อคำถามให้ชัดเจนและตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น
  - 1.5 นำมาตรวัดที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับชายหรือหญิงที่มีสถานภาพสมรสที่ไม่ใช่ตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน และนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.246 - 0.734 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.931
  - 1.6 ผู้วิจัยจัดทำเป็นมาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรสฉบับสมบูรณ์เพื่อเตรียมเก็บข้อมูลในคู่สมรสตัวอย่าง
  - 1.7 ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อขอประชาสัมพันธ์กับหน่วยงานองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น โรงเรียน บริษัทเอกชน และโรงงานอุตสาหกรรมในแต่ละจังหวัด โดยผู้วิจัยนำเอกสารแนบที่มี QR Code ของมาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรสไปประชาสัมพันธ์โดยส่ง Link และแผ่นประชาสัมพันธ์ไปตาม LINE Facebook และสื่อออนไลน์อื่น ๆ เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่าง จำนวน 600 คน ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างในระยะที่ 1 และคัดเลือกตัวอย่างตามเกณฑ์คัดเข้า และดำเนินการพิทักษ์สิทธิ์ตัวอย่างที่ทำมาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรส โดยในการตอบมาตรวัดจะไม่สามารถที่จะระบุตัวตนของ

ตัวอย่างได้ ไม่มีการเปิดเผยต่อสาธารณะเป็นรายบุคคล รวมทั้งตัวอย่างมีอิสระในการตัดสินใจ มีสิทธิ์ที่จะหยุดตอบคำถามเมื่อใดก็ได้หากรู้สึกไม่สบายใจ โดยที่จะไม่มีผลกระทบต่องานวิชาการใด ๆ ที่ตัวอย่างจะพึงได้รับต่อไป

1.8 ผู้วิจัยศึกษาความสำเร็จในชีวิตสมรสของคู่สมรสกับตัวอย่าง และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อทดสอบยืนยันโครงสร้างการเสริมสร้างความสำเร็จในชีวิตสมรสว่ามีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ และแต่ละตัวชี้วัดมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นอย่างไร และสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ในรูปคะแนนที่ปกติ (Normalized T-score) เพื่อได้เกณฑ์ปกติในการแปลความหมายของมาตรวัดการเสริมสร้างความสำเร็จในชีวิตสมรส

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. มาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรสที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 30 ข้อ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.931ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัด ควรมีค่าตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป (Vaus, de D.A. 1995; อ้างถึงใน สำเร็จ จันทรสุวรรณ 2547) และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.246 - 0.734 ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไปถือว่ามีความเพียงพอ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

จัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน หาความเชื่อมั่นของแบบวัด

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

2.2 วิเคราะห์ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

2.3 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นแบบความสอดคล้องภายในโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

2.4 การแสดงค่าความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation: r_{XY})

2.5 การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความสำเร็จในชีวิตสมรส ใช้สถิติวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Confirmation Factor Analysis : CFA) เพื่อทดสอบยืนยันโครงสร้างความสำเร็จในชีวิตสมรสของคู่สมรส

2.6 สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ในรูปคะแนนที่ปกติ (Normalized T-score) เพื่อได้เกณฑ์การแปลความหมายของมาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรส

สรุปผลการวิจัย

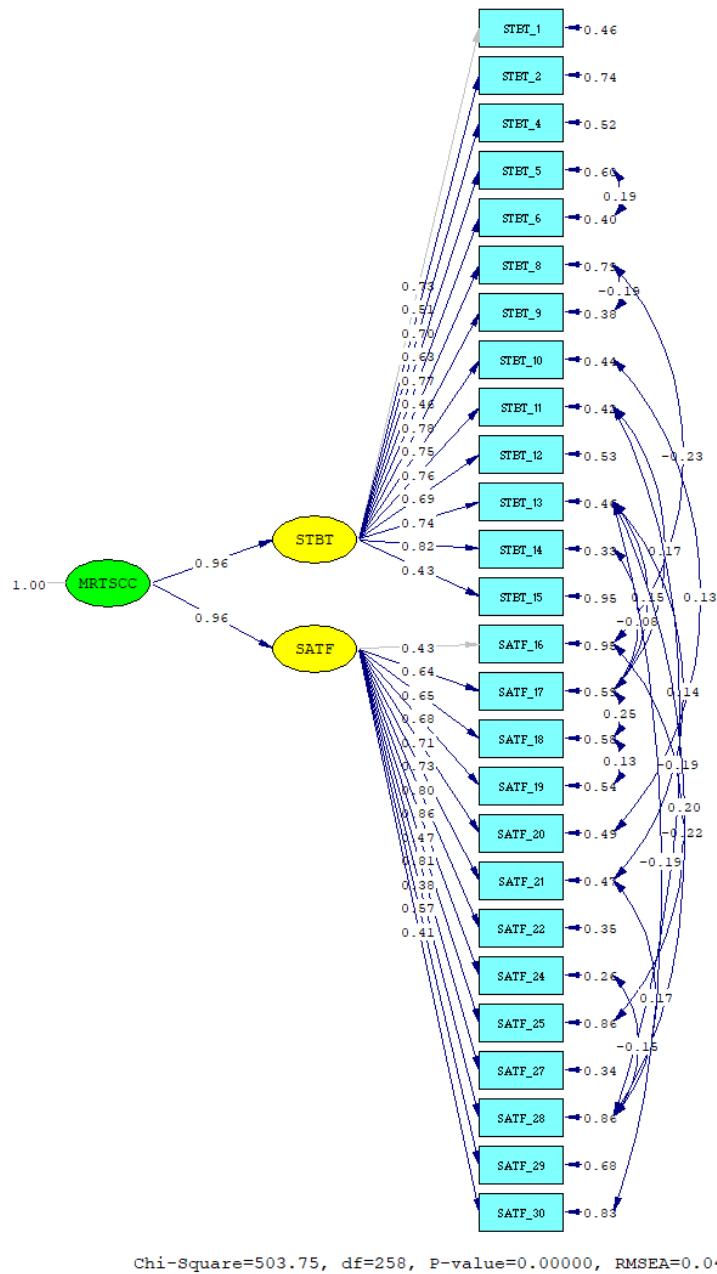
ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นชายหรือหญิงที่จดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมาย ใช้ชีวิตสมรสร่วมกันมากกว่า 1 ปี ขึ้นไป มีสัญชาติไทย และอาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 600 คน โดยแบ่งผลการศึกษามาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรสมีออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาและพัฒนามาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรส

1.1 ผลการศึกษามาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรส ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 (Secondary Confirm Factor Analysis) ผู้วิจัยได้พัฒนามาตรวัด 2 ด้าน จำนวน 30 ข้อคำถาม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับตัวอย่าง จำนวน 600 คน นำมาตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discriminate Power) ด้วยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์คะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Corrected Item-total correlation) โดยกำหนดข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อมากกว่า .20 ขึ้นไปถือว่ามีความเหมาะสมพอ พบว่า มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าว จึงมีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ในการนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 (Secondary Confirm Factor Analysis) ทั้ง 2 ด้าน จำนวน 26 ข้อคำถาม

หลังจากนั้นนำข้อคำถามจำนวน 26 ข้อ มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 (Secondary Confirm Factor Analysis) พบว่าแบบจำลองตามสมมุติฐาน (Hypothesis Model) ยังไม่กลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนี้ $\chi^2 = 979.82$, $df = 298$, $p\text{-value} = .00000$, $\chi^2 / df = 3.28$, $RMSEA = .083$, $RMR = .059$, $SRMR = .087$, $CFI = .88$, $GFI = .73$, $AGFI = .67$, $CN = 149.63$ ผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับแก้แบบจำลองสมการโครงสร้าง (Modification Model) ให้มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดย ยอมให้ความคลาดเคลื่อนของตัวแปรเชิงประจักษ์ (Error Variance) บางคู่ความสัมพันธ์ให้มีความสัมพันธ์กัน การปรับแก้แบบจำลองสมการโครงสร้างดังกล่าว พบว่า แบบจำลองสมการโครงสร้างที่ได้ดำเนินการปรับแก้ (Adjust Model) มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งพิจารณาจากดัชนีความกลมกลืน (Fit Index) ดังนี้ $\chi^2 = 503.75$, $df = 282$, $p\text{-value} = .00000$, $\chi^2 / df = 1.78$, $RMSEA = .046$, $RMR = .048$, $SRMR = .046$, $CFI = .91$, $GFI = .93$, $AGFI = .91$, $CN = 363.13$

จากค่าดัชนีความกลมกลืน ดังกล่าวของ แบบจำลองสมการโครงสร้างที่ได้ดำเนินการปรับแก้ (Adjust Model) พบว่ามีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งพิจารณาจากดัชนีความกลมกลืน (Fit Index) ดังนี้ $\chi^2 = 503.75$, $df = 282$, $p\text{-value} = .00000$ ยังไม่ผ่านเกณฑ์เพราะว่ายังมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-Value} < .05$) (Joreskog; & Sorbom, 1996) แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากค่าสถิติทดสอบ χ^2 มีความอ่อนไหวกับขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาจากค่า χ^2 / df ร่วมด้วย ซึ่งพบว่ามีค่าเท่ากับ 1.78 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดเพราะว่ามีค่าน้อยกว่า 5.00 (Tabachnick & Fidell, 2007) $RMSEA = .046$ ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดเพราะว่ามีค่าน้อยกว่า .05 (MacCallum et al, 1996) $RMR = .048$ ผ่านเกณฑ์แล้วเพราะว่ามีค่าน้อยกว่า .05 (Diamantopoulos & Siguaw, 2000) $SRMR = .046$ ผ่านเกณฑ์แล้วเพราะว่ามีค่าน้อยกว่า .05 (Diamantopoulos and Siguaw, 2000) $CFI = .91$ ผ่านเกณฑ์แล้วเพราะว่ามีค่ามากกว่า .90 (Tabachnick & Fidell, 2007) $GFI = .93$ ผ่านเกณฑ์แล้วเพราะว่ามีค่ามากกว่า .90 (Tabachnick & Fidell, 2007) $AGFI = .91$ ผ่านเกณฑ์เพราะว่ามีค่ามากกว่า .90 (Tabachnick & Fidell, 2007) และ $CN = 363.13$ ผ่านเกณฑ์เพราะว่ามีค่ามากกว่า 200.00 (Joreskog; & Sorbom, 1996) จากค่าดัชนีความกลมกลืนดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า แบบจำลองสมการโครงสร้างที่ดำเนินการปรับแก้ (Adjust Model) มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และการประมาณค่าพารามิเตอร์ในแบบจำลองดังกล่าวจึงเป็นที่ยอมรับได้ รายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 2 แบบจำลองสมการโครงสร้างองค์ประกอบความสำเร็จในชีวิตสมรส (n=600)

ตารางที่ 1 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Factor Loading Score) (λ) แสดงเป็นคะแนนมาตรฐาน (Standardize Score) ค่าความคลาดเคลื่อน (Θ) ค่าสถิติทดสอบ t และค่าความเชื่อมั่น (R^2) ของแบบจำลองสมการโครงสร้างองค์ประกอบความสำเร็จในชีวิตสมรส (MRTSCC) (n=600)

ความสำเร็จในชีวิตสมรส (MRTSCC)		Factor Loading	Error (θ)	t	R ²
$\rho_c = .96$ $\rho_v = .92$		(λ)			
ความมั่นคงในชีวิตสมรส (STBT)		.96	.08	19.25	.92
$\rho_c = .94$ $\rho_v = .56$					
STBT_1	เมื่อมีเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ฉันและคู่สมรสสามารถร่วมมือกันจัดการความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้	.51	.34	12.28	.66
	ฉันมั่นใจว่า คู่สมรสของฉันจะให้เกียรติฉันเสมอไม่ว่าทั้งต่อหน้าหรือลับหลัง	.70	.32	17.13	.68
STBT_2	หากฉันทำผิดพลาด ฉันมั่นใจได้ว่าคู่สมรสพร้อมที่จะให้อภัยเสมอ	.63	.40	15.51	.60
STBT_4	ฉันเชื่อว่าคู่สมรสของฉันจะสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้หากมีความไม่เข้าใจกันเกิดขึ้น	.77	.40	19.20	.60
STBT_5	ฉันและคู่สมรสปรับตัวต่อการใช้ชีวิตสมรสได้อย่างราบรื่น	.46	.39	11.13	.61
STBT_6	หากฉันไม่สามารถติดต่อคู่สมรสได้ ฉันคิดในทางที่ดีกับคู่สมรสเสมอ	.78	.38	19.45	.62
STBT_8	เมื่อฉันเกิดความไม่สบายใจ คู่สมรสพร้อมที่จะรับฟังฉันเสมอ	.75	.44	18.60	.56
STBT_9	ฉันมั่นใจว่าคู่สมรสจะไม่ทิ้งฉันไว้เพียงลำพังเมื่อพบเจอปัญหา	.76	.42	19.05	.58
STBT_10	คู่สมรสของฉันมั่นคงกับฉันเสมอไม่ว่าเวลาจะผ่านไปนานเพียงใด	.69	.33	16.94	.67
STBT_11	แม้จะเกิดความขัดแย้งกันบ่อยครั้ง ฉันและคู่สมรสไม่เคยคิดจะแยกทางกัน	.74	.46	18.32	.54
STBT_12	ฉันและคู่สมรสสื่อสารกันด้วยความเข้าใจเสมอ	.82	.33	20.48	.67
STBT_13	ฉันและคู่สมรสแก้ปัญหาาร่วมกันเพื่อขจัดอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชีวิตได้	.43	.25	5.55	.75
STBT_14	ฉันมักกังวลใจเมื่อคู่สมรสมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป	.51	.34	12.28	.66
ความพึงพอใจในชีวิตสมรส (SATF)		.96	.08	5.36	.92
$\rho_c = .88$ $\rho_v = .45$					
SATF_16	ฉันรับรู้ถึงอารมณ์ หรือความรู้สึกของคู่สมรสได้ทันที	.43	.25		.75
SATF_17	ฉันและคู่สมรสเติมความรักให้แก่กันและกันอย่างสม่ำเสมอ	.64	.39	5.46	.61
SATF_18	หากมีเวลาว่างฉันและคู่สมรสจะหากิจกรรมที่มีประโยชน์ทำร่วมกัน	.65	.38	5.46	.62
SATF_19	ฉันและคู่สมรสจะคอยห่วงใยกันและกันแม้จะห่างไกล	.68	.34	5.50	.66
SATF_20	ฉันรู้สึกถึงความผูกพันที่ฉันและคู่สมรสมีให้กัน	.71	.39	5.52	.61

ความสำเร็จในชีวิตสมรส (MRTSCC)		Factor Loading (λ)	Error (θ)	t	R2
$\rho_c = .96$ $\rho_v = .92$					
SATF_21	ไม่ว่าฉันหรือคู่สมรสทำอะไรผิดพลาด ฉันและคู่สมรสจะพูดคุยกันด้วยเหตุผลเสมอ	.73	.37	5.54	.63
SATF_22	ฉันและคู่สมรสสามารถคุยกันได้ทุกเรื่อง	.80	.35	5.59	.65
SATF_24	เมื่อฉันตั้งใจทำอะไรคู่สมรสจะคอยให้กำลังใจเสมอ	.86	.26	5.62	.74
SATF_25	ฉันรู้สึกอึดอัดเมื่อจะต้องยอมรับตัวตนบางอย่างของตัวเอง	.47	.36	4.41	.64
SATF_27	ฉันและคู่สมรสเห็นคุณค่าของกันและกันเสมอ	.81	.34	5.59	.66
SATF_28	เมื่อเกิดความไม่เข้าใจกัน ฉันและคู่สมรสมักใช้อารมณ์ในการแก้ไขปัญหา	.48	.36	4.88	.64
SATF_29	ฉันคิดว่าคู่สมรสสามารถเติมเต็มสิ่งที่ฉันขาดหายไป	.57	.38	5.36	.62
SATF_30	ฉันยอมรับและเข้าใจในธรรมชาติของคู่สมรส	.41	.33	5.01	.67
$\chi^2 = 503.75$, $df = 282$, $p\text{-value} = .00000$, $\chi^2 / df = 1.78$, $RMSEA = .046$, $RMR = .048$, $SRMR = .046$, $CFI = .91$, $GFI = .93$, $AGFI = .91$, $CN = 363.13$					

จากตารางที่ 1 พบว่าแบบจำลองสมการโครงสร้างองค์ประกอบความสำเร็จในชีวิตสมรส (MRTSCC) มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าดัชนีความกลมกลืนดังนี้ $\chi^2 = 503.75$, $df = 282$, $p\text{-value} = .00000$, $\chi^2 / df = 1.78$, $RMSEA = .046$, $RMR = .048$, $SRMR = .046$, $CFI = .91$, $GFI = .93$, $AGFI = .91$, $CN = 363.13$ ในแบบจำลองสมการโครงสร้างดังกล่าว พบว่า ความสำเร็จในชีวิตสมรส (MRTSCC) มี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ ความมั่นคงในชีวิตสมรส (STBT) ความพึงพอใจในชีวิตสมรส (SATF) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (λ) (Standardized Solution) เท่ากัน คือ .96 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (θ) เท่ากัน คือ .08 สามารถอธิบายความแปรปรวนของความสำเร็จในชีวิตสมรส (MRTSCC) (ตัวชี้วัดแต่ละตัวแปรมีความเชื่อมั่น (Reliability) โดยพิจารณาจากค่า R^2) ได้ร้อยละ 92 เท่ากัน ตัวแปรแฝงความสำเร็จในชีวิตสมรส (MRTSCC) มีความเชื่อถือได้ขององค์ประกอบ (Composite Reliability, ρ_c) เท่ากับ .96 มีค่าความแปรปรวนที่ถูกสกัดได้ (Average Variable Extracted, ρ_v) เท่ากับ .92

1.2 ผลการศึกษาเกณฑ์มาตรฐาน

ผู้วิจัยดำเนินการกำหนดเกณฑ์ปกติ (Normal Criteria) ของมาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรส (MRTSCC) โดยการใช้ค่าเกณฑ์ปกติเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Norm) และศึกษาาระดับความสำเร็จในชีวิตสมรส (MRTSCC) ด้วยเทคนิคการหาค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 การกำหนดเกณฑ์ปกติของความสำเร็จในชีวิตสมรส (n=600)

แปลผล	เปอร์เซ็นต์ไทล์	ตัวแปร		
		ความมั่นคงในชีวิตสมรส (STBT)	ความพึงพอใจในชีวิตสมรส (SATF)	ความสำเร็จในชีวิตสมรส (MRTSCC)
น้อยที่สุด	≤ 20	≤ 3.76	≤ 3.76	≤ 3.88
น้อย	20.01 – 40.00	3.77 – 4.07	3.77 – 4.03	3.89 – 4.07

แปลผล	เปอร์เซ็นต์ไทล์	ตัวแปร		
		ความมั่นคงในชีวิต สมรส (STBT)	ความพึงพอใจในชีวิต สมรส (SATF)	ความสำเร็จในชีวิต สมรส (MRTSCC)
ปานกลาง	40.01 – 60.00	4.08 – 4.30	4.04 – 4.30	4.08 – 4.26
มาก	60.01 – 80.00	4.31 – 4.53	4.31 – 4.53	4.27 – 4.57
มากที่สุด	≥ 80.01	≥ 4.54	≥ 4.54	≥ 4.58

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับของความสำเร็จในชีวิตสมรส

ผลการศึกษาระดับของความสำเร็จในชีวิตสมรสแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ความมั่นคงในชีวิตสมรส (Marital Stability) และความพึงพอใจในชีวิตสมรส (Marital Satisfaction) แสดงผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาระดับของความสำเร็จในชีวิตสมรส (n=600)

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ความมั่นคงในชีวิตสมรส (STBT)	4.11	.78	ปานกลาง
ความพึงพอใจในชีวิตสมรส (SATF)	4.12	.77	ปานกลาง
รวมเฉลี่ยความสำเร็จในชีวิตสมรส (MRTSCC)	4.12	.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 600 คน สามารถสรุปและนำมากำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายจากค่าเกณฑ์ปกติเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Norm) ได้ดังนี้ ด้านความมั่นคงในชีวิตสมรส (STBT) อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ด้านความพึงพอใจในชีวิตสมรส (SATF) อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 และเมื่อทำการศึกษาความสำเร็จในชีวิตสมรส (MRTSCC) พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12

อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ผลการพัฒนามาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรส ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดของ Kimeto (2016) ประกอบไปด้วย 2 องค์ประกอบ คือ ด้านความมั่นคงในชีวิตสมรส (Marital Stability) ด้านความพึงพอใจในชีวิตสมรส (Marital Satisfaction) เครื่องมือในการวัดมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมาตราวัดฉบับนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 26 ข้อคำถาม ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของมาตราวัด โดยหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ จากค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนข้อคำถาม (Corrected item total correlation) และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.208 - 0.758 ซึ่งสอดคล้องกับ บัณฑิตา อินสมบัติ (2554, น. 1 - 12) ได้กล่าวว่า เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถามที่ดีที่สุดสามารถนำไปใช้ได้ นั้น ควรมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ซึ่งผลการวิจัย พบว่า ค่าอำนาจจำแนกเป็นไปตามเกณฑ์ที่เหมาะสมและมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .893 สอดคล้องกับเกณฑ์ยอมรับค่าของสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ที่มากกว่า 0.7 ถือว่า มาตราวัดชุดนี้ มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง สามารถวัดได้ตรงตามคุณลักษณะที่ต้องการวัด (Cronbach, 1990) แสดงให้เห็นว่ามาตราวัดความสำเร็จในชีวิตสมรสเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพเพียงพอ และจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 พบว่า ความสำเร็จในชีวิตสมรส ด้านความมั่นคงในชีวิตสมรส และด้านความพึงพอใจในชีวิตสมรส มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Factor Loading Score) เท่ากัน .96 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าทั้ง 2 ด้าน สามารถบ่งชี้ลักษณะตัวแปรได้ดี ที่พบเช่นนี้เพราะผู้วิจัยได้นำผลการ

ค้นคว้าและศึกษาองค์ประกอบของความสำเร็จในชีวิตสมรสสร้างมาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรส แสดงให้เห็นว่าข้อคำถามในมาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรสที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด สามารถนำมาอธิบายความสำเร็จในชีวิตสมรสได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดของ Kimeto (2016) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของความสำเร็จในชีวิตสมรสนั้น ขึ้นอยู่กับความมั่นคง และความพึงพอใจ การที่ทั้งคู่สามารถปรับตัวเข้าหากันได้จะก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดี และเกิดการร่วมมือกันเพื่อขจัดปัญหาอุปสรรค ข้อขัดแย้งต่าง ๆ ที่ต้องเผชิญอยู่ตลอดเวลา และสอดคล้องกับการศึกษาของ Berscheid and Regan (2016) ที่อธิบายว่าความมั่นคงในชีวิตสมรสนั้น เป็นความต่อเนื่องของการแต่งงาน การที่คู่สมรสสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างราบรื่น ไม่คิดแยกทางหรือหย่าร้างกัน และมีความพึงพอใจซึ่งกันและกัน ซึ่งความพึงพอใจในชีวิตสมรสก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความสุขในชีวิตสมรส เป็นองค์ประกอบที่ช่วยเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างสามีและภรรยาให้ดำเนินต่อไปได้ (วิไลวรรณ รังสร้อย, 2559) จึงกล่าวสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ และความมั่นคงในชีวิตสมรส เป็นองค์ประกอบที่สามารถศึกษาความสำเร็จในชีวิตสมรสตามบริบทของสังคมไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการศึกษาความสำเร็จในชีวิตสมรสของคู่สมรสในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย จำนวน 600 คน เมื่อพิจารณาผลการศึกษามาตรวัดความสำเร็จในชีวิตสมรสในภาพรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสำเร็จในชีวิตสมรสอยู่ในระดับปานกลาง อธิบายได้ว่า ความสำเร็จในชีวิตสมรสในยุคสมัยปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงหลายด้าน มีหลายปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในชีวิตสมรส ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนปีในการสมรส มีผลต่อระดับความสำเร็จในชีวิตสมรส สอดคล้องกับแนวคิดของ รัจจิ นพเกตุ (2552) ที่ได้เสนอแนวคิดปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในชีวิตสมรส คือปัจจัยด้านความพึงพอใจในชีวิตสมรส ซึ่งจะประกอบไปด้วย 1) เพศ (Gender) เพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกันทั้งในมุมมองทางด้านร่างกาย อารมณ์และสังคม เมื่อได้มาใช้ชีวิตคู่ร่วมกันย่อมมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสที่แตกต่างกัน 2) อายุ (Age) เมื่ออายุเพิ่มขึ้น ความคิด ความรู้สึกย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามประสบการณ์การใช้ชีวิตในแต่ละช่วงวัย ย่อมส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตสมรส 3) ลำดับขั้นของชีวิตสมรส (Stage of marriage life cycle) ความพึงพอใจในชีวิตสมรสจะเปลี่ยนแปลงไปตามลำดับขั้นของชีวิต ในระยะที่แต่งงานใหม่จะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงสุด แล้วค่อย ๆ ลดลงเมื่อมีบุตร จนกระทั่ง เมื่อบุตรเติบโตขึ้นและแยกครอบครัวออกไป ความพึงพอใจในชีวิตสมรสจะเพิ่มขึ้น 4) ความเป็นพ่อแม่ (Parenthood) คู่สมรสที่ต้องการจะมีบุตรและกำลังวางแผนจะมีบุตร จะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูง แตกต่างจากคู่สมรสที่มีบุตรแล้ว จะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสต่ำ 5) รายได้ (Income) ความพึงพอใจ ในชีวิตสมรสมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับรายได้สูง และรายได้ต่ำจะมีความสัมพันธ์ความพึงพอใจ ในชีวิตสมรสต่ำไปด้วย 6) ระดับการศึกษา (Level of education) ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงส่วนใหญ่จะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงด้วย เพราะเข้าใจพื้นฐานของชีวิตและมองเห็นปัญหาจากหลายมุมมอง ทำให้สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในครอบครัวให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี 7) การนับถือ ศาสนา (Religiosity) ผู้ที่ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างสม่ำเสมอ จะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูง 8) ความสัมพันธ์ทางเพศ (Sexual relationship) เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้คู่สมรสเกิดความพึงพอใจในชีวิตสมรส คู่สมรสจึงต้องไม่ปิดบังกันและต้องมีการสังเกตรสนิยมทางเพศของแต่ละฝ่าย เพื่อให้ได้รับความสุขและความพึงพอใจทางเพศร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับมุมมองของ อุมพร ตรังคสมบัติ (2545) ที่กล่าวว่า ชีวิตสมรสเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะ เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างครอบครัวที่มั่นคง ซึ่งเป็นพื้นฐานของสังคม นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันชีวิตสมรสของคู่สมรสได้เปลี่ยนแปลงไปหลายอย่าง ทั้งในด้านการเลือกคู่ ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยา การใช้ชีวิตคู่ และบทบาทของคู่สมรสในฐานะพ่อแม่ ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นมีสาเหตุหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนจากการสมรสตามประเพณีมาเป็นตามสมัยครใจ คู่สมรสมีลูกน้อยลง คู่สมรสอยู่เป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น สถานภาพของภรรยาดีขึ้น ความไม่มั่นคงในชีวิตสมรส อัตราการหย่าร้างที่สูงขึ้น อัตราการใช้ชีวิตโสดที่สูงขึ้น และการอยู่ร่วมกันโดยไม่ได้แต่งงาน จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันทำให้คู่สมรสต้องมีการปรับตัวในชีวิตสมรสอยู่ตลอดเวลา จึงเป็นเหตุผลที่คู่สมรสควรมีการเสริมสร้างความสำเร็จในชีวิตสมรส ทั้งในด้านความพึงพอใจในชีวิตสมรส และความมั่นคงในชีวิตสมรส สอดคล้องกับ Vangelisti (2012) ที่กล่าวว่า หากคู่สมรสมีความสุขหรือความพึงพอใจในการแต่งงานความสัมพันธ์ก็จะมีความมั่นคงตามไปด้วย แต่ความพึงพอใจในชีวิตสมรสนั้นไม่ใช่

วิธีเดียวที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในชีวิตสมรส คู่สมรสจะต้องได้รับความพึงพอใจในชีวิตสมรสและความมั่นคงในชีวิตสมรสที่ควบคู่กันไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาข้อมูลจากชายและหญิงที่สมรสแล้วเฉพาะในภาคตะวันออก ทำให้ผลการวิจัยอาจไม่ครอบคลุมถึงตัวอย่างอื่น ๆ หากนำผลการวิจัยไปใช้ควรคำนึงถึงบริบทของตัวอย่างร่วมด้วย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาองค์ประกอบอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้มาตรวัดมีข้อคำถามที่ครอบคลุมต่อการวัดความสำเร็จในชีวิตสมรสมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ มีสวัสดิ์. (2562). การให้การปรึกษาคู่สมรสในครอบครัวเดี่ยว. *วารสารพุทธจิตวิทยา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 4(2): 36-49.
- บัณฑิตา อินสมบัติ. (2554). ข้อพิจารณาในการคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก. *วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 6(16): 1-12.
- รัชนี นพเกตุ. (2552). *มนุษย์: จิตวิทยาทางเพศ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ประกายพริก.
- รพีพงศ์ ยงวรสวัสดิ์. (2558). รูปแบบการให้การปรึกษาครอบครัวแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างความสำเร็จในชีวิตสมรสของคู่สมรส. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 10(1), 130-145.
- วีไลวรรณ รังสร้อย (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความพึงพอใจในชีวิตสมรสของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช/นนทบุรี.
- สำเร็จ จันทร์สุวรรณ. (2547). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2565). รายงานสถิติจำนวนทะเบียนหย่า. เข้าถึงได้จาก <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/marry/new/staticDivorce.php>
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2545). *จิตวิทยาชีวิตคู่และการบำบัดคู่สมรส*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัว.
- Berscheid, E. S., & Regan, P. C. (2016). *The psychology of interpersonal relationships*. Psychology Press.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). Harper Collins Publishers.
- Diamantopoulos, A., Sigauw, J. A., & Sigauw, J. A. (2000). *Introducing LISREL: A guide for the uninitiated*. London: Sage.
- Fowers, J. B. and Olson, H. D. (1986). Predicting marital success with prepare: a predictive validity study. *Journal of Marital and Family Therapy*, 12(4), 403-405.
- Joreskog, K. G. & Sörbom, D. (1996). *LISREL 8 User's reference guide*. Chicago: Scientific Software.
- Kimeto, J. (2016). The effect of social media on marital success: a case of lang' ata constituency, Nairobi county, kanya. Pan Africa Christian University.
- MacCallum, R. C., Browne, M. W., & Sugawara, H. M. (1996). Power analysis and determination of sample size for covariance structure modeling. *Psychological methods*, 1(2), 130.

Schumacker, R. E. & Lomax, R. G. (2010). *Structural Equation Modeling*. (3th ed.). New York: Routledge.

Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate statistics* (5th ed.). New York: Allyn and Bacon.

Vangelisti, A. L. (Ed.). (2012). *The Routledge handbook of family communication*. Routledge.